

Ekobrottsmyndigheten

Swedish Economic Crime Authority

Tillsammans mot ekobrott

Svenskt Näringsliv, 15 maj 2024

Erika Aksungu

Omfattningen av ekobrott / kriminell ekonomi

- Svarta inkomster drygt 91 miljarder kronor per år
- Felaktiga utbetalningar från välfärdssystemet ca 13 - 16 miljarder kronor år 2021
- Bedrägerier ca 3,4 miljarder kronor i brottsvinster år 2021
- Den totala vinsten från narkotikahandeln i första led är ca 1,8 - 2,8 miljarder kronor per år
- Oredovisade inkomster 2021:
  - Restauranger och barer 6 miljarder kronor (11 %)
  - Livsmedel och tobakshandel 1 miljarder kronor (18 %)
- Skattefel punktskatter
  - Cigaretter 0,2 miljarder kronor
  - Alkohol 1,7 miljarder kronor

*Källor: Svarta arbetsinkomster, Skatteverket, 2020-02-06, Det svenska tillståndet, En antologi om brottsutvecklingen i Sverige, Amir Rostami, Jerzy Sarnecki, 2022, Myndighetsgemensam lägesbild organiserad brottslighet 2021, 2021-10-19, Rapport; Omfattningen av felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen 2021, ESV 2023:22, Skatteverkets skattefelsrapport, 2020, De dödliga bedrägerierna, Polismyndigheten, NOA, NBC, 2022

Dagens presentation

Kort presentation av Ekobrottsmyndigheten

Företag som brottsverktyg

Den lokala geografin

Förebygga – Varför och hur?

Ekobrottsmyndigheten

En av Sveriges två åklagarmyndigheter

Upptäcka, avbryta, utreda och lagföra ekonomiska brott

Återföra brottsvinsterna

Samverka med andra myndigheter

Internationellt samarbete

Verksamhetsgrenar:

Utredning och lagföring

Underrättelseverksamhet

Brottsförebyggande verksamhet

**Allt arbete ska genomsyras av ett
brottsförebyggande perspektiv**

Ekonomisk brottslighet

Bokföringsbrott

Årsredovisning-

- Lämnas in försent
- Lämnas inte in alls
- Har fabricerade bokslutssiffror

Skattebrott

- Oredovisad inkomst
- Momsbedrägerier

Penningtvätt

- Dölja pengar
- Legitim förklaring

Företag som brottsverktyg

Företag kan användas till

Intäkter genom falska fakturor

Penningtvätt – För in brottvinster i den legala ekonomin

Tillskansa sig offentliga medel, tex anställningsstöd

Den enskilde kan få

Falska individuppgifter; få föräldrapenning, sjukpenning och pension m.m.

Banklån samt lönegaranti vid konkurs

Modus

Företag säljs eller överlåts. Styrelse, verksamhetskod och verksamhet ändras.

Omsättningen ökar onaturligt. Stora summor omsätts på bankkonton. Variation på kunder.

Bolagen förbrukas inom 6 – 12 månader.

Penningtvätt via företagskonton kombinerat med personkonton är ett nyckelverktyg.

Kännetecknande för oseriösa aktörer

Uppläggen är både avancerade och komplexa till sin natur

Aktörerna uppvisar hög kunskap om våra myndigheters gällande regelverk, kontrollsystem och samverkan med varandra.

Aktörerna kombinerar regelöverträdelser inom flera områden och mot flera olika myndigheter och samhällsfunktioner på samma gång.

De olika delbrotten finansierar den fortsatta brottsligheten och hjälper samtidigt till att göra verksamheten hos den oseriösa aktören tillsynes legitim hos andra myndigheter.

Samhällsutvecklingen...

Kriminella använder företag som brottsverktyg

Penningtvätt, nya betaltjänster, betalningsplattformar och kryptovalutor

Ökade internationella kopplingar i brottsuppläggen och arbetslivskriminalitet kopplat till utländsk arbetskraft

Möjliggörare i form av specialister med specifika kompetenser

Utnyttjade identiteter, falska handlingar och målvakter

Krypterad kommunikation

Korruption, infiltration och mutor

Arbetslivskriminalitet

Arbetslivskriminalitet innebär att man bryter lagar och avtal som rör arbetslivet

- Arbetstagare utnyttjas
- Seriösa företagare konkurreras ut
- Snedvriden marknad

Arbetslivskriminalitet

- Vit och svart arbetskraft parallellt för att försvåra upptäckt
- Avtalsenliga löner, men får mindre betalt
- Utländska arbetskraften registrerad, men del av lönen måste betalas tillbaka till arbetsgivaren
- Handel med arbetskraftstillstånd och identiteter
- Registrerad arbetskraft möjliggör brott mot välfärdssamhället
- Låg anmälningsbenägenhet

Falska individuppgifter

Deklarerar arbetsgivaravgift

Brottsvinster används för att betala löner (vita eller svarta), eller lönen betalas inte ut alls

Tillgång till välfärdsförmåner – sjukpenninggrundande inkomst

Pensionsgrundande

Högre kreditvärdighet

Blockera förverkande

Den lokala geografien

Den organiserade brottsligheten

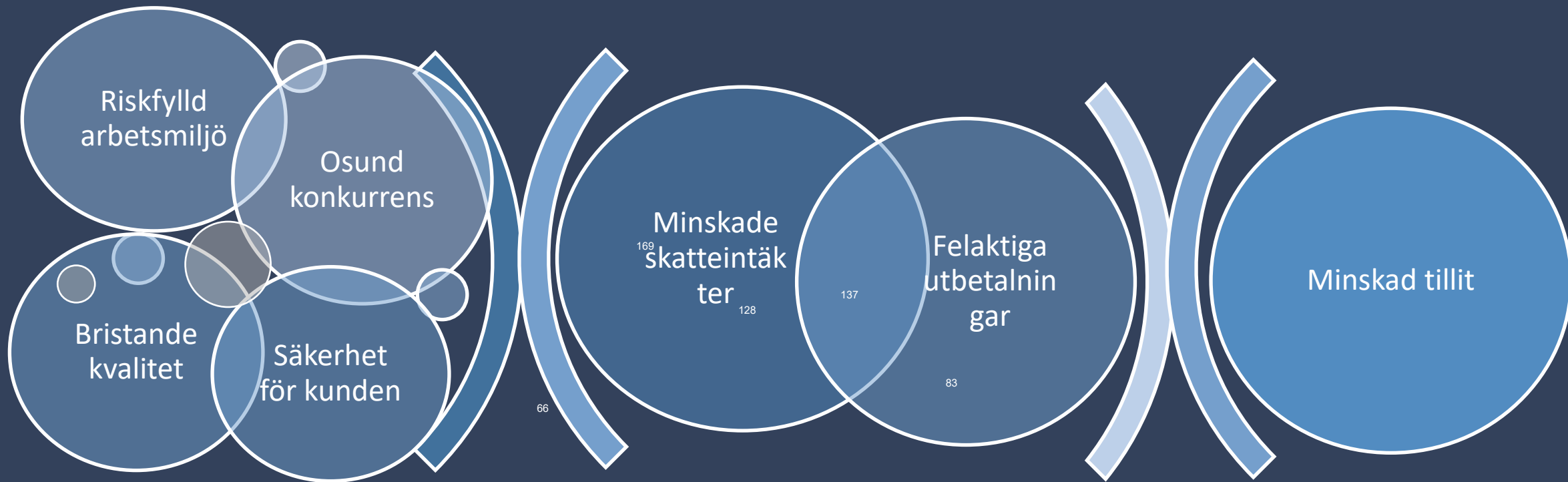
- Kontantintensiva branscher
- Fastighetsinnehav

Livsmedel och hygien –
skatteundandragande

Varför ska myndigheter, kommuner, regioner och företag förebygga ekobrott?

Överlever seriösa företag?

Välfärden minskar!

Hot mot demokratin?

Vet du vem du gör affärer med?

Kontrollera företrädare

Företrädare målvakt/bulvan

Uppdrag i andra företag

Verksam i olika branscher

Verksam på olika orter

Kopplad till många konkurser

Saknar kompetens att driva företag

Låg taxerad inkomst

Har skulder, dömd i domstol

Risikkontroller

Hur kan jag skydda mig?

- Ha koll på vem du gör affärer med?
- Samla de goda krafterna
- Kommuner
- ”Grannsamverkan”
- Var obekväm
- Anmäla och tipsa myndigheter och kommuner och A-krimcenter

Tipsa oss...

Anmäla

Information om hur du anmäler ekonomisk brottslighet till oss och formulär f: <https://www.ekobrottsmyndigheten.se/kontakta-oss/anmalningar-om-misstankt-ekonomisk-brottslighet/>

Tipsa

Vill du istället tipsa Ekobrottsmyndigheten om misstänkt ekobrott <https://polisen.se/kontakt/tipsa-polisen/tipsa-polisen-via-webben/>

Kontakt

Erika Aksungu, brottsförebyggande specialist i Malmö:
erika.aksungu@ekobrottsmyndigheten.se